

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-A
Datum: 29. april 2010.
Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu: sudija Liu Daqun, predsedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Andrésia Vaz
sudija Theodor Meron

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 29. aprila 2010.

TUŽILAC

protiv

**NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO DRUGOM ZAHTEVU SRETENA LUKIĆA
ZA PRIHVATANJE DODATNIH DOKAZA U ŽALBENOM POSTUPKU**

Tužilaštvo:

g. Peter Kremer QC

Branioci žalilaca:

g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Peter Robinson za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

1. Žalbeno veće Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno veće, odnosno Međunarodni sud) rešava po "Drugom zahtevu Sretena Lukića za izvođenje dodatnih dokaza pred Žalbenim većem", koji je odbrana Sretena Lukića (dalje u tekstu: Lukić) podnela 16. februara 2010. godine (dalje u tekstu: Zahtev). Tužilaštvo je 18. marta 2010. godine odgovorilo na Zahtev.¹ Lukić je dostavio repliku 1. aprila 2010. godine.²

I. KONTEKST

2. Dana 26. februara 2009. godine, Pretresno veće III (dalje u tekstu: Pretresno veće), izreklo je Lukiću osuđujuću presudu na osnovu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) zato što je, učestvujući u udruženom zločinačkom poduhvatu (dalje u tekstu: UZP), počinio zločine deportacije, drugih nehumanih dela (prisilno premeštanje), ubistva i progona kao zločine protiv čovečnosti prema članu 5 Statuta, i zločin ubistva kao kršenje zakona i običaja ratovanja prema članu 3 Statuta.³ Izreklo mu je jedinstvenu zatvorsku kaznu u trajanju od 22 godine.⁴ Lukić je uložio žalbu na osuđujuću presudu koja mu je izrečena po 16 osnova.⁵ Na Prvostepenu presudu žalbe su takođe uložili Nikola Šainović, Dragoljub Ojdanić, Nebojša Pavković, Vladimir Lazarević i tužilaštvo.⁶

¹ Odgovor tužilaštva na Lukićev drugi zahtev za izvođenje dodatnih dokaza pred Žalbenim većem, 18. mart 2010. godine (dalje u tekstu: Odgovor).

² Replika Sretena Lukića u prilog Drugom zahtevu za izvođenje dodatnih dokaza pred Žalbenim većem, 1. april 2010. godine (dalje u tekstu: Replika).

³ *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Presuda, 26. februar 2009. godine (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), tom 3, par. 1138, 1212.

⁴ Prvostepena presuda, tom 3, par. 1212.

⁵ Najava žalbe Sretena Lukića na Presudu i Zahtev za prekoračenje ograničenja broja stranica, 27. maj 2009. godine, i Ponovno podneti žalbeni podnesak odbrane, 7. oktobar 2009. godine (javno s poverljivim dodacima) (dalje u tekstu: Lukićev žalbeni podnesak).

⁶ Podnesak odbrane: Najava žalbe, 27. maj 2009. godine, i Žalbeni podnesak odbrane, 23. septembar 2009. godine (koje je podnela odbrana Nikole Šainovića); Druga izmenjena najava žalbe generala Ojdanića, 16. oktobar 2009. godine (podneta kao Dodatak C Zahtevu generala Ojdanića za izmenu njegove Izmenjene najave žalbe od 29. jula 2009, 16. oktobar 2009. godine) i Izmenjeni žalbeni podnesak generala Ojdanića, 11. decembar 2009. godine (podnet kao Dodatak B Podnesku generala Ojdanića koji sadrži Izmenjeni žalbeni podnesak, 11. decembar 2009. godine); Najava žalbe na Presudu od 26. februara 2009, 29. septembar 2009. godine (koju je podnela odbrana Nebojše Pavkovića kao Dodatak A Podnesku generala Pavkovića koji sadrži Izmenjenu najavu žalbe, 29. septembar 2009. godine) i Izmenjeni žalbeni podnesak generala Pavkovića, 30. septembar 2009. godine (podnet kao Dodatak A Podnesku generala Pavkovića koji sadrži Izmenjeni žalbeni podnesak, 30. septembar 2009. godine); Najava žalbe odbrane Vladimira

3. Dana 15. decembra 2009. godine, Lukić je podneo zahtev u kojem traži da se 17 dokumenata priloženih tom zahtevu prihvate kao dodatni dokazi u žalbenom postupku.⁷ Dana 11. marta 2010. godine, Žalbeno veće je odbilo njegov zahtev, konstatujući da nijedan od podnetih dokumenata ne zadovoljava u potpunosti uslove iz pravila 115 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).⁸

4. Lukić sada traži da se još šest dokumenata prihvate kao dodatni dokazi u žalbenom postupku.⁹ Tužilaštvo odgovara da Zahtev treba u celosti odbiti jer ne zadovoljava uslove iz pravila 115 Pravilnika.¹⁰ Ono dodaje da Lukić nije naveo ni konkretne zaključke Pretresnog veća o činjeničnom stanju na koje se odnose ti dodatni dokazi ni kakav su konkretno uticaj ti dodatni dokazi mogli imati ili kakav bi uticaj imali na Prvostepenu presudu da su bili prihvaćeni tokom suđenja.¹¹

II. MERODAVNO PRAVO

5. Prema pravilu 115 Pravilnika, strana u postupku može podneti zahtev za izvođenje dodatnih dokaza pred Žalbenim većem. Zahtev mora biti podnet najkasnije 30 dana od dana podnošenja replike ako se ne iznese valjan razlog ili, posle žalbenog pretresa, ne pokažu uverljivi razlozi za odgađanje.¹²

6. Da bi dodatni dokazi bili prihvatljivi na osnovu pravila 115 Pravilnika, podnosilac zahteva prvo mora pokazati da mu dodatni dokazi predloženi u žalbenom postupku nisu

Lazarevića, 27. maj 2009. godine (poverljivo) i Podnesak odbrane: Ukidanje poverljivog statusa najave žalbe, 29. maj 2009. godine; Ponovno podneti žalbeni podnesak generala Vladimira Lazarevića, 2. oktobar 2009. godine (poverljivo, javna redigovana verzija podneta 6. aprila 2010. godine); Najava žalbe tužilaštva, 27. maj 2009. godine, i Žalbeni podnesak tužilaštva, 10. avgust 2009. godine (poverljivo; javna redigovana verzija podneta 21. avgusta 2009. godine) i *Corrigenda* žalbenog podneska tužilaštva, 24. avgust 2009. i 15. januar 2010. godine.

⁷ Zahtev Sretana Lukića za izvođenje dodatnih dokaza pred Žalbenim većem, 15. decembar 2009. godine (dalje u tekstu: Prvi zahtev na osnovu pravila 115).

⁸ Odluka po prvom zahtevu Sretana Lukića za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku, 11. mart 2010. godine (dalje u tekstu: Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem).

⁹ Zahtev, par. 9-34; Vidi i dodaci od A do E uz Zahtev.

¹⁰ Odgovor, par. 1-2.

¹¹ *Ibid.*, par. 2.

¹² Pravilo 115(A) Pravilnika; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 4; Odluka po zahtevu Nebojše Pavkovića za prihvatanje dodatnih dokaza, 12. februar 2010. godine (javna redigovana verzija) (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem), par. 5; Odluka po zahtevu Nikole Šainovića za prihvatanje dodatnog dokaza na osnovu pravila 115 Pravilnika, 28. januar 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u vezi sa Šainovićem), par. 4; Odluka po zahtevu Vladimira Lazarevića za izvođenje dodatnih dokaza i zahtevu tužilaštva za nalog kojim se određuje obaveza prevođenja izvoda iz Dodatka E Lazarevićevog zahteva na osnovu pravila 115, 26. januar 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem), par. 5.

bili dostupni na suđenju u bilo kom obliku ili da primenom dužne revnosti nisu mogli biti otkriveni.¹³ Obaveza podnosioca zahteva da primeni dužnu revnost uključuje "adekvatnu primenu svih mehanizama zaštite i prinude koje predviđaju Statut i Pravilnik Međunarodnog suda da bi se pred Pretresno veće izneli dokazi u ime optuženog".¹⁴ Od branioca se stoga očekuje da upozna Pretresno veće sa svim poteškoćama s kojima se susretne u pribavljanju dotičnog dokaza.¹⁵

7. Podnosilac zahteva zatim mora pokazati da je dotični dokaz relevantan za neko suštinsko pitanje i da je verodostojan.¹⁶ Dokaz je relevantan ako se tiče zaključaka bitnih za osuđujuću presudu ili kaznu, u smislu da su ti zaključci ključni ili značajni za izricanje osuđujuće presude ili kazne.¹⁷ Dokaz je verodostojan ako se čini da mu se može razumno poverovati ili se u njega pouzdati.¹⁸

8. Podnosilac zahteva potom mora pokazati da je taj dokaz *mogao* uticati na zaključak o krivici, drugim rečima, dokaz mora biti takav da bi, uzet u kontekstu dokaza izvedenih na suđenju, mogao pokazati da je zaključak o krivici nedovoljno utemeljen.¹⁹ Odluka će se smatrati neutemeljenom ako Žalbeno veće utvrdi da postoji realna

¹³ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 6, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 5; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 6; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 5.

¹⁴ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 6, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 5; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 6; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 5.

¹⁵ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 6, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 5; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 6; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 5.

¹⁶ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 8, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 6; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 6.

¹⁷ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 8, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 6; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 6.

¹⁸ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 8, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 6; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 6.

¹⁹ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 9, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 8; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 7.

mogućnost da bi zaključak pretresnog veća o krivici bio drukčiji da je novi dokaz bio prihvaćen.²⁰

9. Ako je dokaz bio dostupan na suđenju ili je mogao biti pribavljen primenom dužne revnosti, on još uvek može biti prihvaćen u žalbenom postupku ako podnosilac zahteva pokaže da bi izostavljanje dodatnog dokaza dovelo do neostvarenja pravde utoliko što bi taj dokaz, da je bio prihvaćen na suđenju, *doista* uticao na zaključak o krivici.²¹

10. U oba slučaja je na podnosiocu zahteva da precizno navede na koje se konkretne zaključke pretresnog veća o činjeničnom stanju odnose dodatni dokazi, kao i da dovoljno jasno navede kakav bi uticaj dodatni dokazi imali ili kakav su uticaj mogli imati na zaključak pretresnog veća o krivici.²² Strana u postupku koja to ne učini izlaže se riziku da će predloženi materijal biti odbačen bez detaljnog razmatranja.²³

11. Naposletku, Žalbeno veće je u više navrata potvrdilo da se važnost i mogući uticaj predloženog materijala ne sme ocenjivati izolovano, nego u kontekstu dokaza izvedenih na suđenju.²⁴

III. DISKUSIJA

A. Dostupnost i dužna revnost

1. Argumenti strana u postupku

12. Lukić tvrdi da mu nijedan od šest dokumenata za koje traži da budu prihvaćeni kao dodatni dokazi nije bio dostupan tokom suđenja i da ih je dobio tek nakon što je

²⁰ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 9, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 8; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 7.

²¹ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 10, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 8; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 9; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 8.

²² Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 1 s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 9; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 10; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 9.

²³ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 11, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 9; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 10; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 9.

²⁴ Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lazarevićem, par. 12, s referencama na koje se poziva u tekstu; v. takođe Prva odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 10; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Pavkovićem, par. 11; Odluka na osnovu pravila 115 u vezi s Šainovićem, par. 10.

podneo svoj Prvi zahtev na osnovu pravila 115.²⁵ U vezi s dokumentom 6DA22, Lukić tvrdi da je izdat nakon što je doneta Prvostepena presuda.²⁶

13. Tužilaštvo potvrđuje da dokumenti 6DA18, 6DA20 i 6DA22 zaista nisu bili dostupni za vreme suđenja.²⁷ Međutim, kad je reč o dokumentu 6DA19, tužilaštvo odgovara da on jeste bio dostupan za vreme suđenja.²⁸ Ono tvrdi da ga je Lukić 14. septembra 2007. godine uneo u elektronski sistem za vođenje suđenja pod brojem 6D1051 na osnovu pravila 65ter i da je 31. januara 2008. godine Pretresno veće odobrilo Lukićev zahtev da doda taj dokument na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter²⁹ Međutim, prema tvrdnji tužilaštva, Lukić za vreme suđenja nije tražio prihvatanje pomenutog dokumenta.³⁰

14. Što se tiče dokumenta 6DA21, depeše ministra unutrašnjih poslova Srbije, tužilaštvo tvrdi da se uz primenu dužne revnosti on mogao pribaviti tokom suđenja.³¹ Prema tvrdnji tužilaštva, da je primenjena dužna revnost, predvidela bi se potreba za dokumentima koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova (dalje u tekstu: MUP) izdalo tokom perioda na koji se odnosi Optužnica.³² Ono dodaje da je Lukić Nacionalnom savetu za saradnju s Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: Savet za saradnju) mogao poslati zahtev za pristup tom dokumentu mnogo pre 18. januara 2010. godine.³³ Činjenica da Lukić to nije učinio, po mišljenju tužilaštva, predstavlja nedostatak dužne revnosti.³⁴

15. Što se tiče dokumenta 6DA23, tužilaštvo odgovara da je on bio u javnom domenu, jer se radi o "rezimeu izveštaja od septembra 2006. godine, objavljenog na internetu", koji je objavljen dva meseca posle početka suđenja i da je mogao biti pribavljen primenom dužne

²⁵ Zahtev, par. 3, 6; v. takođe Zahtev, dodaci A-E; v. dalje Replika, par. 10.

²⁶ Zahtev, par. 26.

²⁷ Odgovor, par. 1(b).

²⁸ *Ibid.*, par. 1(a), 7, 9.

²⁹ *Ibid.*, par. 1(a), gde se upućuje na *Tužilac protiv Milana Milutinovića*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Lukićevom prvom zahtevu za izmenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 31. januar 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka od 31. januara 2008. godine).

³⁰ *Ibid.*, par. 9.

³¹ *Ibid.*, par. 1(a), 11.

³² *Ibid.*, par. 11. V. *Tužilac protiv Milana Milutinovića*, predmet br. IT-05-87-PT, Treća izmenjena spojena optužnica, 21. jun 2006. godine (dalje u tekstu: Optužnica).

³³ Odgovor, par. 12.

³⁴ *Ibid.*, par. 7, 12.

revnosti.³⁵ Tužilaštvo dalje tvrdi da Lukić u Zahtevu nije adekvatno naveo razloge zašto mu taj dokument nije bio dostupan, kao ni korake koje je preduzeo da bi ga pribavio.³⁶

16. U replici Lukić potvrđuje da mu je dokument 6DA19 zaista bio dostupan za vreme suđenja.³⁷ Međutim, u vezi s dokumentom 6DA21 Lukić objašnjava da ga je “u januaru 2010. godine službenik MUP zadužen za vođenje dosjea MUP KiM” obavestio da je “pronađen, identifikovan, overen i klasifikovan jedan dokument koji dotad nije bio dostupan i da je dodat u deo ‘G’ dosjea Evidencije MUP”.³⁸ Lukić tvrdi da je nadležnim organima tada upućen zahtev za dostavu tog dokumenta.³⁹ Lukić tvrdi da se dokument 6DA21 stoga nije mogao pribaviti za vreme suđenja, uprkos dužnoj revnosti koja se ogledala u tome što su MUP upućeni brojni zahtevi za dostavu “svih dokumenata” vezanih za period na koji se odnosi optužnica i za “odnose između raznih organizacionih jedinica unutar [MUP]”.⁴⁰

17. Što se tiče dokumenta 6DA23, Lukić u replici kaže da dokument potiče iz 2006. godine, ali da ga je odbrana otkrila tek nakon što je doneta Prvostepena presuda i da to što je on trenutno dostupan na internetu ne znači da je on bio dostupan u tom vidu 2006. godine.⁴¹

2. Analiza

18. Što se tiče dokumenata 6DA18, 6DA20 i 6DA22, od 12. januara 2010, 28. januara 2010, odnosno 23. aprila 2009. godine,⁴² Žalbeno veće se uverilo da oni nisu bili dostupni za vreme suđenja i da su izdati nakon donošenja Prvostepene presude.

19. Isto tako, u svetlu Lukićevih detaljnih objašnjenja o tome da su organi MUP nedavno otkrili dokument 6DA21 i koracima koje je odmah preduzeo kako bi došao do tog dokumenta kao dodatnog dokaza u žalbenom postupku, Žalbeno veće konstatuje da, za potrebe pravila 115 Pravilnika, dokument 6DA21 nije bio dostupan Lukiću za vreme suđenja, uprkos primeni dužne revnosti.

³⁵ *Ibid.*, par. 1(a), 13. Mada tužilaštvo govori o dokumentu 6DA22, Žalbeno veće pretpostavlja da je ono mislilo na dokument 6DA23.

³⁶ *Ibid.*, par. 7, 10.

³⁷ Replika, par. 10.

³⁸ *Ibid.*, par. 23. KiM je skraćenica za Kosovo i Metohiju.

³⁹ *Ibid.*

⁴⁰ *Ibid.*, str. 5, par. 25.

⁴¹ *Ibid.*, par. 31.

⁴² Zahtev, dodaci B, C, D.

20. Što se tiče dokumenta 6DA19, Žalbeno veće napominje da se strane u postupku slažu da je on bio dostupan Lukiću za vreme suđenja.⁴³ Što se tiče dokumenta 6DA23, Lukić ne iznosi nikakve argumente kojima bi objasnio zašto dokument nije bio dostupan i kakvu je dužnu revnost primenio kako bi ga pribavio. Puka tvrdnja da je odbrana pronašla dokument tek nakon donošenja Prvostepene presude nije dovoljan dokaz o dužnoj revnosti. Rezime dokumenta 6DA23 koji je objavljen na internetu temelji se na izveštaju za koji nije osporeno da je objavljen u septembru 2006. godine. Prema tome, informacije na kojima se temelji taj rezime bile su dostupne za vreme suđenja. Nema razloga za sugestiju da u septembru 2006. godine Lukić nije bio obavešten o aspektima teze tužilaštva koji su tu informaciju činili relevantnom u smislu na koji se Lukić sada poziva. Shodno tome, Žalbeno veće konstatuje da su informacije sadržane u dokumentu 6DA23 Lukiću bile dostupne za vreme suđenja.

21. U svetlu gorenavedenog, Žalbeno veće će dalje razmotriti da li dokumenti 6DA18, 6DA20, 6DA21 i 6DA22 zadovoljavaju ostale kriterijume iz pravila 115 Pravilnika, posebno da li su verodostojni, relevantni i da li su *mogli* uticati na zaključak o krivici. Što se tiče dokumenata 6DA19 i 6DA23, Žalbeno veće podseća da oni mogu biti prihvaćeni kao dodatni dokazi u žalbenom postupku samo ako se dokaže da su oni ne samo verodostojni i relevantni, već i da bi, da su bili prihvaćeni tokom suđenja, *doista* uticali na zaključak o krivici.⁴⁴

B. Verodostojnost, relevantnost i uticaj na zaključak o krivici

1. Dokumenti 6DA18 i 6DA19

(a) Argumenti strana u postupku

22. Lukić tvrdi da je dokument 6DA18 “propratno pismo” uz dokument 6DA19.⁴⁵ Što se tiče dokumenta 6DA19, Lukić tvrdi da je on direktno relevantan za njegovu tvrdnju sa suđenja da “Rešenje o obrazovanju Štaba Ministarstva za suzbijanje terorizma” (dalje u tekstu: Rešenje o obrazovanju Štaba MUP), poznatog i kao Štab MUP za Kosovo, nikad nije

⁴³ Odgovor, par. 9; Replika, par. 10.

⁴⁴ V. par. 7, 9 gore.

⁴⁵ Zahtev, par. 11.

usvojen “ni u pogledu osoblja ni u funkcionalnom smislu”.⁴⁶ Lukić tvrdi da je dokument mogao da utiče na zaključak o krivici jer potkrepljuje svedočenje svedoka koji je izjavio da Živko Trajković (dalje u tekstu: Trajković) nije bio član Štaba MUP.⁴⁷

23. Lukić upućuje na navodnu konstataciju Pretresnog veća da David Gajić i Milorad Ulemek Luković (zvani Legija) nisu bili članovi Štaba MUP iako su bili navedeni u Rešenju o obrazovanju Štaba MUP.⁴⁸ Shodno tome, po Lukićevom mišljenju, konstatacija da ni Trajković nije bio član Štaba MUP pokazala bi da “trojica najznačajnijih ljudi sa spiska” nisu bili članovi Štaba MUP.⁴⁹ To bi pak, tvrdi Lukić, moglo da pokaže da je zaključak o njegovoj krivici nedovoljno utemeljen.⁵⁰

24. Tužilaštvo odgovara da je dokument 6DA18 irelevantan i da, kao takav, nije mogao da utiče na zaključak o krivici.⁵¹ Što se tiče dokumenta 6DA19, tužilaštvo tvrdi da Lukićev zahtev za njegovo prihvatanje kao dodatnog dokaza u žalbenom postupku treba odbaciti iz nekoliko razloga.⁵² Kao prvo, prema tvrdnji tužilaštva, Lukić nije pokazao da je dokument 6DA19 relevantan i kakav bi uticaj imao na zaključak o krivici da je bio prihvaćen tokom suđenja.⁵³ Kao drugo, po mišljenju tužilaštva, Lukić pogrešno tvrdi da je Pretresno veće konstatovalo da Gajić i Luković nisu bili članovi Štaba MUP i nije se posvetio detaljnim zaključcima Pretresnog veća o pouzdanosti svedoka koji su svedočili po tom pitanju.⁵⁴ Kao treće, tužilaštvo tvrdi da Lukić “pogrešno karakteriše ili u najmanju ruku preuveličava” sadržaj dokumenta 6DA19.⁵⁵ Prema rečima tužilaštva, suprotno onome što tvrdi Lukić, iz dokumenta 6DA19 se ne vidi da Trajković nije bio član Štaba MUP u skladu s Rešenjem o obrazovanju Štaba MUP.⁵⁶ Kao četvrto, tužilaštvo tvrdi da Lukić naprosto ponavlja

⁴⁶ *Ibid.*, par. 14, 17, gde se upućuje na dokazni predmet br. P1505; v. takođe Prvostepena presuda, Tom 3, par. 964, gde se poziva na *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Konačni pretresni podnesak odbrane Sretana Lukića, 7. avgust 2008. godine, par. 755; Replika, par. 13.

⁴⁷ Zahtev, par. 11-12.

⁴⁸ *Ibid.*, par. 15, gde se poziva na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 965; v. takođe Zahtev, par. 16, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 966-969.

⁴⁹ *Ibid.*, par. 17.

⁵⁰ *Ibid.*

⁵¹ Odgovor, par. 1(b), 37-39.

⁵² *Ibid.*, par. 15.

⁵³ *Ibid.*, par. 8, 15-17.

⁵⁴ *Ibid.*, par. 19-20, gde se poziva na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 960.

⁵⁵ *Ibid.*, par. 21; v. takođe *ibid.*, par. 15.

⁵⁶ *Ibid.*, par. 21.

argumente koji su već izneti i razmotreni na suđenju.⁵⁷ Ono tvrdi da dokument 6DA19 spada u seriju dokumenata koju je Lukić predočio na suđenju, vezanih za “okončanje angažovanja” lica navedenih u Rešenju o obrazovanju Štaba MUP.⁵⁸ Tužilaštvo dalje tvrdi da konstatacija Pretresnog veća u vezi s tim da je Trajković bio član Štaba MUP nije pravno relevantna za zaključak o Lukićevoj krivici.⁵⁹ Čak i da jeste, tvrdi tužilaštvo, Pretresno veće se pozvalo na jedan od gorepomenutih dokumenata o “okončanju angažovanja” samo u kontekstu svedočenja svedoka u vezi s tim da li je Goran Radosavljević bio član Štaba MUP.⁶⁰

25. Lukić u replici tvrdi da bi dokument 6DA19 uticao na zaključak o krivici jer se iz njega vidi da Trajkovićevo angažovanje na Kosovu nije imalo veze sa Štabom MUP.⁶¹ On tvrdi da je u odlukama o angažovanju i okončanju angažovanja lica koja su bila članovi Štaba MUP to bilo eksplicitno navedeno, što nije slučaj kad je reč o dokumentu 6DA19 i Trajkoviću.⁶² Pored toga, Lukić tvrdi da je, suprotno tvrdnji tužilaštva, Pretresno veće zaključilo da Štab MUP nije obuhvatao članove Resora državne bezbednosti MUP (dalje u tekstu: RDB), zaključivši da Lukić u praksi nije bio nadređen osoblju i jedinicama RDB na Kosovu.⁶³

(b) Analiza

26. Dokument 6DA18 je “Saopštavanje odgovora” koji je Savet za saradnju poslao 12. januara 2010. godine.⁶⁴ Iako Lukić tvrdi da je to “Saopštavanje odgovora” zapravo “propratno pismo” uz dokument 6DA19, Žalbena veće primećuje da dokument 6DA19 ne sadrži nijedan od dokumenata navedenih u “Saopštavanju odgovora”.⁶⁵ Pošto nije uspeo da ustanovi relevantnost dokumenta 6DA18, Žalbena veće odbija Lukićev zahtev za njihovo prihvatanje kao dokaza.

⁵⁷ *Ibid.*, par. 15, 23.

⁵⁸ *Ibid.*, par. 22.

⁵⁹ *Ibid.*

⁶⁰ *Ibid.*, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 958, fusnota 2387.

⁶¹ Replika, par. 11-12.

⁶² *Ibid.*, par. 12.

⁶³ *Ibid.*, par. 14, gde se upućuje na Odgovor, par. 19; Prvostepena presuda, Tom 3, par. 1015.

⁶⁴ Zahtev, Dodatak B, prvi deo.

⁶⁵ Saopštavanje odgovora je navodno upućeno povodom zahteva za dostavu rešenja MUP br. 112-45/99. U njemu se navodi da su priloženi “Zaključak” i “dopis” Saveta za saradnju, oba od 12. januara 2010. godine, s brojevima 4/0-1/6-10, odnosno 1/0-29/1-10. Kao što je gore napomenuto, čini se da nijedan od tih dokumenata nema veze s dokumentom 6DA19 (v. Zahtev, Dodatak B).

27. Dokument 6DA19 je rešenje MUP kojim Trajković počev od 10. juna 1999. godine prestaje da vrši "posebne bezbednosne zadatke" na Kosovu.⁶⁶ Žalbeno veće napominje da dokument 6DA19 sadrži dovoljne indicije verodostojnosti, kao što su datum, broj i potpis Vlastimira Đorđevića.⁶⁷ Shodno tome, Žalbeno veće konstatuje da je dokument 6DA19 *prima face* verodostojan.⁶⁸ Ono takođe konstatuje da je dokument relevantan, jer je od značaja za konstatacije Pretresnog veća u vezi sa strukturom i funkcijom Štaba MUP, koje su od ključne važnosti za Lukićevu osuđujuću presudu.⁶⁹

28. Što se tiče navodnog uticaja na zaključak o krivici, Žalbeno veće primećuje da dokument 6DA19, u najboljem slučaju, pokazuje da je Trajković 23. marta 1999. godine upućen na Kosovo radi vršenja "posebnih bezbednosnih zadataka" i da se njegovo angažovanje okončalo 10. juna 1999. godine.⁷⁰ On ne sadrži dalje pojedinosti o prirodni zadataka koje je Trajković obavljao tokom tog perioda, kao ni o Trajkovićevim zadacima tokom perioda od 16. juna 1998. godine, kad je, sudeći po dokaznim predmetu P1505, počeo da radi za Štab MUP, do 23. marta 1999. godine, kad je Trajković navodno počeo da obavlja "posebne bezbednosne zadatke". Štaviše, iako se u dokumentu 6DA19 nigde konkretno ne pominje Štab MUP, on ne pokazuje ni kako su Trajkovićevi "posebni bezbednosni zadaci" eventualno uticali na njegovo članstvo u Štabu MUP, predviđeno rešenjem o obrazovanju Štaba MUP i potvrđeno od strane Pretresnog veća. Shodno tome, ostaje nejasno kako bi predloženi dokazi mogli da potkrepe svedočenje svedoka Vučurevića i Vojnovića da Trajković nije bio član Štaba MUP, uprkos tome što je u Rešenju o obrazovanju Štaba MUP naveden kao njegov član.⁷¹ Još je važnije to što Lukić nije pokazao kako bi taj dokument podrio dokaze na koje se Pretresno veće oslonilo pri donošenju zaključaka u vezi sa Štabom MUP. U svetlu tih argumenata, Žalbeno veće konstatuje da Lukić nije ispunio obavezu dokazivanja da bi dokument 6DA19, da je bio prihvaćen za vreme suđenja, uticao na zaključak o krivici. Zahtev za prihvatanje tog dokumenta kao dokaza se stoga odbacuje.

⁶⁶ Zahtev, Dodatak B, drugi deo.

⁶⁷ *Ibid.*

⁶⁸ Žalbeno veće napominje da tužilaštvo ne osporava verodostojnost nijednog od predloženih dokumenata (v. Odgovor, fusnota 20).

⁶⁹ V., na primer, Prvostepena presuda, Tom 3, par. 946, 1012-1015, 1050-1051.

⁷⁰ Zahtev, Dodatak B, drugi deo.

⁷¹ Prvostepena presuda, Tom 3, par. 960, gde se upućuje na svedočenje Radovana Vučurevića, 22. februar 2008. godine, T. 23056; Miloš Vojnović, 12. mart 2008. godine, T. 24148.

2. Dokumenti 6DA20 i 6DA21

(a) Argumenti strana u postupku

29. Lukić tvrdi da je dokument 6DA20 “propratno pismo” uz dokument 6DA21.⁷² Što se tiče dokumenta 6DA21, prema Lukićevim rečima, on pokazuje da su načelnici sekretarijata unutrašnjih poslova (dalje u tekstu: SUP) na Kosovu “sva naređenja” dobijali direktno od ministra unutrašnjih poslova i bili mu direktno odgovorni.⁷³ Lukić tvrdi da taj dokument potkrepljuje tvrdnje koje je izneo tokom suđenja⁷⁴ i da je u suprotnosti s konstatacijom Pretresnog veća da je Štab MUP s Lukićem na čelu bio “nadležan za organizacione jedinice MUP, što podrazumeva SUP i manje organizacione jedinice”.⁷⁵ Lukić dalje tvrdi da taj dokument potkrepljuje svedočenje svedoka Mijatovića, Adamovića i Cvetića i da bi on, da je bio dostupan tokom suđenja, pospešio verodostojnost prva dva.⁷⁶ Istovremeno, po mišljenju Žalbenog veća, Lukić tvrdi da bi dokument 6DA21 bio upotrebljen radi pobijanja verodostojnosti drugih aspekata svedočenja svedoka Cvetića.⁷⁷

30. Tužilaštvo odgovara da je dokument 6DA20, slično kao dokument 6DA18, irelevantan i da kao takav ne bi uticao na zaključak o krivici.⁷⁸ U vezi s dokumentom 6DA21, tužilaštvo tvrdi da treba odbiti Lukićev zahtev za njegovo prihvatanje kao dodatnog dokaza u žalbenom postupku.⁷⁹ Prema rečima tužilaštva, Lukić nije ni pokazao da je predloženi dokaz relevantan za neko pravno relevantno pitanje ni dovoljno konkretno naveo kakav bi on uticaj imao na zaključak Pretresnog veća o krivici.⁸⁰ Tužilaštvo dalje tvrdi da Lukić nije pokazao kako je dokument 6DA21 u suprotnosti s konstatacijama Pretresnog veća, kao i da Lukić, uprkos tvrdnji da predloženi dokazi potkrepljuju tvrdnje koje je izneo tokom suđenja, nije identifikovao na koje to tvrdnje misli.⁸¹

31. Prema tvrdnji tužilaštva, Pretresno veće je zaključilo da “Štab MUP nije zamenio dnevne komandne strukture unutar MUP” i da je MUP, iako se u velikoj meri oslanjao na

⁷² Zahtev, par. 21; Replika, par. 21.

⁷³ Zahtev, par. 22.

⁷⁴ *Ibid.*

⁷⁵ *Ibid.*, par. 23, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 1012.

⁷⁶ *Ibid.*, par. 22, 23.

⁷⁷ *Ibid.*, par. 23.

⁷⁸ Odgovor, par. 1(b), 38-39.

⁷⁹ *Ibid.*, par. 25.

⁸⁰ *Ibid.*, par. 25, 27-28, 32.

⁸¹ *Ibid.*, par. 29.

informacije dobijane od Štaba MUP, zadržao kontrolu nad svojim jedinicama.⁸² U svetlu tih konstatacija, tužilaštvo tvrdi da informacije sadržane u dokumentu 6DA21 ne pobijaju zaključak Pretresnog veća o ulozi i funkcijama Štaba MUP.⁸³ Naposljetku, tužilaštvo tvrdi da Lukić jednostavno ponavlja argumente koje je već izneo tokom suđenja i koje je Pretresno veće po svoj prilici uzelo u obzir.⁸⁴

32. Lukić u Replici tvrdi da dokument 6DA21 pokazuje da su svi sekretarijati unutrašnjih poslova “ostali direktno podređeni i odgovorni ministru unutrašnjih poslova [...] a ne Štabu MUP” što je, po mišljenju Lukića, u suprotnosti sa zaključkom Pretresnog veća da je “Lukić [bio] komandant svih snaga MUP na Kosovu”.⁸⁵

(b) Analiza

33. Dokument 6DA21 je depeša od 25. marta 1999. godine koju je tadašnji ministar unutrašnjih poslova Srbije Vlajko Stojiljković poslao svim sekretarijatima unutrašnjih poslova naloživši da se dostave izveštaji o “špekulacij[ama], kriminal[u] i nedozvoljen[im] ponašanj[ima]” u proizvodnji i prometu koji su doveli do “neopravdanog dizanja cena prehrambenih proizvoda”.⁸⁶ S obzirom na to dokument sadrži dovoljne indicije verodostojnosti, kao što su datum, broj i rukom pisana potvrda prijema, Žalbeno veće konstatuje da je on *prima facie* verodostojan.⁸⁷ U vezi s tim da li se on odnosi na neku konstataciju relevantnu za zaključak o Lukićevoj krivici, prema tumačenju Žalbenog veća, Lukić tvrdi da se taj dokument odnosi na zaključke Pretresnog veća u vezi s ovlašćenjima koja su Štab MUP i Lukić kao njegov načelnik imali nad sekretarijatima unutrašnjih poslova.⁸⁸ Žalbeno veće smatra da su te konstatacije od ključnog značaja za Lukićevu osuđujuću presudu i da je dokument 6DA21 zaista relevantan u odnosu na nju.⁸⁹

34. Što se tiče navodnog uticaja, Žalbeno veće ističe konstataciju Pretresnog veća da je Lukić bio “zadužen za Štab MUP od juna 1998. do jula 1999. godine” i da je u ime Štaba

⁸² *Ibid.*, par. 30, gde se poziva na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 1012.

⁸³ *Ibid.*

⁸⁴ *Ibid.*, par. 31.

⁸⁵ Replika, str. 6, par. 28.

⁸⁶ Zahtev, Dodatak C, drugi deo.

⁸⁷ *Ibid.*

⁸⁸ V. Zahtev, par. 23, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 1012; Replika, str. 6, par. 28; v. takođe par. 29, 32 gore.

⁸⁹ V. Prvostepena presuda, Tom 3, par. 1012, 1050-1051.

MUP izdao brojne depeše koje su sadržale zadatke i uputstva namenjene, između ostalog, sekretarijatima unutrašnjih poslova.⁹⁰ Na primer, Pretresno veće je razmotrilo to što je početkom aprila 1999. godine Lukić uputio sekretarijate unutrašnjih poslova na Kosovu da izveštavaju Štab MUP.⁹¹ Isto tako, Pretresno veće je konstatovalo da, kao načelnik Štaba MUP

Lukić nije zamenio ni Stevanovića ni Đorđevića ni Ilića kao načelnike sekretarijata unutrašnjih poslova, ili komandante jedinica PJP ili SAJ, već je bio spona između tih komandanata i policije i planova određenih u Beogradu i bio je direktno angažovan u procesu planiranja i obezbeđivao je da svakodnevne operacije izvode razne snage MUP u skladu s tim planovima.⁹²

Pretresno veće je takođe konstatovalo da je “Štab MUP igrao središnju ulogu u planiranju, organizovanju, rukovodio i usmeravao rad raznih jedinica MUP angažovanih na Kosovu” i zaključilo da “Štab MUP nije zamenio dnevne komandne strukture unutar MUP”.⁹³

35. Čini se da dokument 6DA21 predstavlja pokušaj gorepomenutog ministra unutrašnjih poslova Srbije da suzbije protivpravno povećavanje cena prehrambenih proizvoda u Srbiji početkom sukoba s NATO. Stoga njegov sadržaj kao takav nije relevantan za Lukićevu osuđujuću presudu. Međutim, Lukićev argument se temelji na činjenici da je ministar unutrašnjih poslova uputio taj dokument svim sekretarijatima unutrašnjih poslova, čime ona podriva zaključak Pretresnog veća da je Lukić bio zadužen za sekretarijate unutrašnjih poslova na Kosovu. Kao što je napomenuto gore u tekstu, Pretresno veće je konstatovalo da Štab MUP nije zamenio dnevne komandne strukture unutar MUP. Pored toga, Pretresno veće je primetilo da je “naložio svim organizacionim jedinicama MUP na Kosovu da o svim bezbednosno interesantnim događajima izveštavaju Štab MUP na Kosovu, kao i MUP u Beogradu”.⁹⁴ Pretresno veće je, prema tome, znalo za dokaze o direktnoj komunikaciji između ministra unutrašnjih poslova i sekretarijata unutrašnjih poslova na Kosovu kad je razmatralo pitanje Lukićeve odgovornosti i konstatovalo da je bio zadužen za Štab MUP i da je sekretarijatima unutrašnjih poslova

⁹⁰ *Ibid.*, par. 1050-1051.

⁹¹ *Ibid.*, par. 1093; v. takođe par. 1090.

⁹² *Ibid.*, par. 1051.

⁹³ *Ibid.*, par. 1012.

⁹⁴ *Ibid.*, par. 1090.

izdao brojne zadatke i uputstva.⁹⁵ Štaviše, suprotno Lukićevoj tvrdnji, sadržaj dokumenta 6DA21 ne sugeriše da su sekretarijati unutrašnjih poslova primali “sva naređenja direktno od ministra”.⁹⁶ Žalbeno veće ne vidi kako je uputstvo ministra unutrašnjih poslova da deluje protiv ratnog profiterstva upućeno svim sekretarijatima unutrašnjih poslova u Srbiji moglo da utiče na bio koju konstataciju koja je pravno relevantna za Lukićevu osuđujuću presudu.⁹⁷ Prema tome, Lukić nije pokazao da bi dokument 6DA mogao da utiče na zaključak o krivici i odbija njegov zahtev za prihvatanje tog dokumenta kao dodatnog dokaza u žalbenom postupku.

36. Što se tiče dokumenta 6DA20, po tumačenju Žalbenog veća, on sugeriše da je MUP poslao dokument 6DA21 Savetu za saradnju koji ga je pak prosledio Lukiću.⁹⁸ Mada Žalbeno veće uvažava značaj dokumenta 6DA20 kao dokaza o poreklu dokumenta 6DA21, a stoga i njegovoj verodostojnosti, ono smatra da, u svetlu konstatacija vezanih za prihvatljivost dokumenta 6DA21, Lukićev zahtev za prihvatanje dokumenta 6DA20 kao dodatnog dokaza u žalbenom postupku treba odbiti.

3. Dokument 6DA22

37. Dokument 6DA22 je presuda Veća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu od 23. aprila 2009. godine (dalje u tekstu: Presuda u predmetu *Suva Reka/Suhareka*).⁹⁹ Lukić tvrdi da je ona u suprotnosti s konstatacijom Pretresnog veća da je on putem svog učešća u udruženom zločinačkom poduhvatu odgovoran za činjenje zločina u Suvoj Reci i da se ta odgovornost vidi iz njegove “komandne uloge nad jedinicama PJP [Posebne jedinice policije] na Kosovu, uključujući 37. odred”.¹⁰⁰

38. Tužilaštvo odgovara da dokument 6DA22 treba odbiti jer (i) Lukić nije pokazao dokaznu vrednost presude domaćeg suda i (ii) “presuda nekog drugog suda ne može da zameni dokaze na kojima se temelji”.¹⁰¹ Tužilaštvo dalje tvrdi da Lukić nije dao nikakvo objašnjenje kako je Presuda u predmetu *Suva Reka/Suhareka* mogla biti odlučujući faktor u

⁹⁵ *Ibid.*, par. 1050-1051.

⁹⁶ Zahtev, par. 22.

⁹⁷ V. par. 34 gore.

⁹⁸ Zahte, v Dodatak C, prvi deo; v. takođe Replika, par. 21.

⁹⁹ Zahtev, Dodatak D.

¹⁰⁰ *Ibid.*, par. 27. gde se upućuje na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 1138. PJP je skraćenica za Posebnu jedinicu policije MUP.

¹⁰¹ Odgovor, par. 40, 43.

donošenju zaključka o krivici¹⁰² i da takva presuda može da ima uticaj samo “po pitanju verodostojnosti izvesnih svedoka, ukoliko se radi o svedocima koji su svedočili u oba predmeta i o čijoj su verodostojnosti ti sudovi doneli oprečne zaključke”.¹⁰³

39. Lukić u Replici tvrdi da bi oslobađajuća presuda izrečena Mitroviću u predmetu *Suva Reka/Suhareka* uticala na zaključak o krivici jer ona dovodi u pitanje verodostojnost svedoka K83 na kojeg se oslonilo Pretresno veće.¹⁰⁴ Lukić tvrdi da se iz konstatacije Pretresnog veća o ulozi 37. odreda PJP u ubistvima u mestu Suva Reka 26. marta 1999. godine vidi da se Pretresno veće oslanja na tog svedoka.¹⁰⁵

(b) Analiza

40. Žalbeno veće napominje da je obavješteno o imenu suda i datumu donošenja presuda, iako originalna, neprevedena verzija dokumenta 6DA22 iz Dodatka D Zahtevu ne sadrži stranicu koja ima relevantni pečat i potpise. Žalbeno veće dalje napominje da tužilaštvo ne osporava verodostojnost tog dokumenta. Shodno tome, Žalbeno veće konstatuje da je dokument 6DA22 *prima facie* verodostojan. Po pitanju toga da li se on odnosi na neku konstataciju koja je pravno relevantna za Lukićevu osuđujuću presudu, prema tumačenju Žalbenog veća, Lukić tvrdi da je dokument od značaja za zaključke Pretresnog veća o ulozi 37. odreda PJP u ubistvima u mestu Suva Reka 26. marta 1999. godine.¹⁰⁶ Žalbeno veće potvrđuje da su te konstatacije značajne za Lukićevu osuđujuću presudu i da je dokument 6DA22 zaista relevantan za nju.

41. Što se tiče pitanja da li je dokument 6DA22 mogao da utiče na zaključak o krivici, Žalbeno veće podseća da je na Lukiću ne samo da tačno identifikuje konkretne zaključke o činjeničnom stanju Pretresnog veća na koje se odnose dodatni dokazi, već i da dovoljno jasno navede kakav bi uticaj dodatni dokazi imali ili kakav su uticaj mogli da imaju na zaključak Pretresnog veća o krivici.¹⁰⁷ Uprkos tome što se Žalbeno veće uverilo da je Lukić identifikovao zaključke o činjeničnom stanju na koje se odnose dodatni dokazi,¹⁰⁸ on nije

¹⁰² *Ibid.*, par. 42.

¹⁰³ *Ibid.*, par. 43.

¹⁰⁴ Replika, str. 7, par. 28.

¹⁰⁵ *Ibid.*, str. 7, par. 26-28, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, Tom 2, par. 499-500, 535.

¹⁰⁶ *Ibid.*

¹⁰⁷ V. par. 10 gore.

¹⁰⁸ V. Zahtev, par. 27, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 1138, i Replika, str. 7, par. 26-28, gde se upućuje na Prvostepenu presudu, Tom 2, par. 499-500, 535.

dovoljno jasno objasnio kakav je uticaj predloženi materijal mogao imati na zaključak o krivici da je bio prihvaćen tokom suđenja. On ne pokazuje kako je Presuda u predmetu *Suva Reka/Suhareka* mogla da utiče na zaključak o krivici. On takođe nije dovoljno jasno i konkretno pokazao kako oslobađajuća presuda izrečena Mitroviću utiče na verodostojnost svedoka K83. S obzirom na to da su Lukićeve tvrdnje nejasne i nepotkrepljene, Žalbeno veće odbija zahtev za prihvatanje dokumenta 6DA22 kao dodatnog dokaza u žalbenom postupku.

4. Dokument 6DA23

(a) Argumenti strana u postupku

42. Lukić tvrdi da je dokument 6DA23 “pregled malokalibarskog i lakog naoružanja na Kosovu” koji je sastavila organizacija po imenu “Saferworld”.¹⁰⁹ On tvrdi da je on mogao da utiče na zaključak o krivici jer pokazuje da su čak i posle NATO bombardovanja na Kosovu ostale velike količine naoružanja i da se, “pošto se zna da je međunarodna zajednica posle sukoba na Kosovu zaplenila veliku količinu naoružanja”, može zaključiti da ga je tokom sukoba bilo još više.¹¹⁰ Lukić tvrdi da je usled propusta da uzme u obzir dokaze kao što je dokument 6DA23, Pretresno veće pogrešno konstatovalo da je “razoružavanje bilo protivzakonito i da je Lukić delovao u sprezi s učesnicima u udruženom zločinačkom poduhvatu” kako bi sproveo zajednički cilj UZP.¹¹¹

43. Tužilaštvo odgovara da je dokument u suštini “procena porasta broja malokalibarskog i lakog naoružanja od juna 2006. godine” i da je on, u svetlu činjenice da se ovaj predmet odnosi na 1998. i 1999. godinu, irelevantan.¹¹² Tužilaštvo takođe upućuje na konstataciju Žalbenog veća u vezi s dokumentom 6DA4 iz Prve odluke na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem i tvrdi da dokument 6DA23 treba odbiti iz istih razloga, naime toga da je irelevantno da li je razoružavanje kosovskih Albanaca i

¹⁰⁹ Zahtev, par. 29-30.

¹¹⁰ *Ibid.*, par. 33; v. takođe *ibid.*, par. 30; v. dalje Replika, par. 30.

¹¹¹ Zahtev, par. 32, gde se poziva na Prvostepenu presudu, Tom 3, par. 1121 i upućuje a Prvostepenu presudu, Tom 1, par. 57, 72.

¹¹² Odgovor, par. 33-34.

naoružavanje nealbanaca bilo zakonito, već da je ključno pitanje da li je to činjeno na osnovu etničke diskriminacije.¹¹³

(b) Analiza

44. Dokument 6DA23 je preuzet s internet stranice organizacije po imenu "Saferworld". Informacije sadržane u tom dokumentu tiču se procenjene količine malokalibarskog i lakog naoružanja na Kosovu u junu 2006. godine. Period na koji se odnosi Optužnica u ovom periodu obuhvata događaje koji su se odigrali 1998. i 1999. godine. Žalbeno veće konstatuje da je Lukićev argument da je za vreme sukoba na Kosovu bilo još više oružja nego u junu 2006. godine spekulativan i da nije potkrepljen predloženim dokumentom. Lukić nije pokazao kako je taj dokument relevantan za period na koji se odnosi Optužnica. Žalbeno veće stoga konstatuje da dokument 6DA23 nije relevantan za potrebe pravila 115 Pravilnika. Uzimajući u obzir da su uslovi iz pravila 115 Pravilnika kumulativni, Žalbeno veće neće razmatrati druge uslove iz tog pravila. Žalbeno veće odbija Lukićev zahtev za prihvatanje dokumenta 6DA23 kao dodatnog dokaza u žalbenom postupku.

IV. DISPOZITIV

45. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno veće **ODBIJA** Zahtev u celosti.

46. Žalbeno veće ističe da se sve njegove konstatacije iz ove Odluke odnose isključivo na prihvatljivost predloženih dokaza a ne na meritum žalbi strana u postupku.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst merodavan.

Dana 29. aprila 2010. godine,

U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Liu Daqun, predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]

¹¹³ *Ibid.*, par. 36, gde se upućuje na Prvu odluku na osnovu pravila 115 u vezi s Lukićem, par. 35-38.